

ABSTRACT&REFERENCES

DOI: 10.15587/2523-4153.2025.335696

SERVICE RESIDENTIAL PREMISE AND ITS LEGAL REGIME

p. 4–8

Yuri Zaika, Doctor of Law Sciences, Professor, Chief Researcher, Department of Private Law and Procedure, Academician F. H. Burchak Scientific Research Institute of Private Law and Entrepreneurship of National Academy of Legal Science of Ukraine, Kazymyra Malevycha str., 11, Kyiv, Ukraine, 03150

E-mail: u.a.zaika@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1946-3171>

The article examines a unique legal phenomenon in domestic housing legislation – service housing. The right to housing is a fundamental right of a citizen, and the state assumes the obligation to ensure the realization of this right. Models for providing housing to citizens in certain European countries are considered. The concept and content of citizens' rights to service residential premises are defined, the features of the legal regime of service housing are identified, as well as the procedure for granting such premises for use by citizens.

A definition of service residential premises is proposed, meaning a residential unit that has been assigned, in the prescribed manner, to the stock of service housing, has a special legal regime, and is provided by the employer or the relevant state or local government authority for the temporary residence of an employee who requires such premises by the nature of their work for the effective performance of their professional duties. The analysis of the features of the lease agreement for service residential premises allows the conclusion that this type of agreement is independent within the system of housing lease agreements.

Effective use of the special housing stock is an integral part of the National Housing Program. In the context of mass internal migration, when it is necessary to employ and provide housing for qualified workers who are forced to leave their permanent place of residence, it is proposed to review and expand the list of categories of employees who may be provided with service housing. This would help supply certain sectors of the economy with specialists and solve the housing problems of such individuals.

On the basis of the theoretical conclusions of the study, specific proposals for improving housing legislation are formulated. It is proposed to develop a Standard Agreement for the rental of service housing, to restrict the tenant's right to sublease the residential premises, and to review the list of categories of persons entitled to service housing

Keywords: personal non-property benefits, individual, housing law, housing, housing rights objects, service residential premises, legal regime, contract, lease agreement, tenant's rights

References

1. Zaika, Yu. O. (2024). Exercise of civil rights by citizens of Ukraine in the conditions of armed conflict. Problems of implementing legal norms under modern challenges. Riga: Baltija Publishing, 88–106. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-400-9-4>
2. Haliantykh, M. K. (Ed.) (2023). Pravovi zasady reformuvannya zhytloвого zakonodavstva Ukrainy v suchasnykh umovakh. Kyiv: Yurinkom Inter, 298.

3. Avramova, O. Ie., Bernatskyi, M. V., Haliantykh, A. M., Haliantykh, M. K., Zaika, Yu. O., Kochyn, V. V.; Kochyn, V. V. (Ed.) (2024). Realizatsiia prav liudyny v zhytlovii sferi: kontseptsiiia normatyvno-pravovoho zabezpechennia. Kyiv: NDI PrPiP im. akad. F. H. Burchaka NAPrN Ukrainy, 260.

4. Haliantykh, M. K., Zaika, Yu. O.; Zhuravel V. A., Kuznietsova N. S., Bandurka O. M. (Eds.) (2023). Zhytlova polityka v umovakh pislivoiennoi vidbudovy krainy ta pravovi harantii zhytlovykh prav hromadian. Pravnycha nauka ta zakonodavstvo Ukrainy: yevropeyskyi vektor rozvytku v umovakh voiennoho stanu. Kharkiv: Pravo, 857–865.

5. Kontseptsiiia derzhavnoi zhytlovoi polityky (1995). Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy No. 254k/95-VR. 30.06.1995. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/95-%D0%B2%D1%80#Text>

6. Zhytlovyi Kodeks Ukrainy (1983). Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy No. 5464-X. 30.06.1983. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5464-10#Text>

7. Haliantykh, M., Kochyn, V. (2022). Principles and areas of implementation of state housing policy in Ukraine. Entrepreneurship, Economy and Law, 2, 26–33. <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2022.2.03>

8. Zaika, Y. (2024). Conceptual Approaches to the Development of the General State Program for the Development of Social Housing. Privat Law and Business, 24, 22–28. <https://doi.org/10.32849/2409-9201.2024.24.3>

9. Teremetskyi, V., Avramova, O., Batryn, O., Predmestnikov, O., Yatskovyna, V. (2024). Impact of meeting housing needs on human health. Wiadomości Lekarskie, 77 (2), 319–326. <https://doi.org/10.36740/wlek202402118>

10. Kochyn, V. V. (2023). The housing right in the social state: market and socially oriented grounds of housing relations regulation. Actual Problems of Native Jurisprudence, 5, 16–21. <https://doi.org/10.32782/39221545>

11. Altreiter, C., Litschauer, K. (2022). Strategies of Capital Accumulation in Times of Land Scarcity. A Field Perspective on Social Housing Construction in Vienna. Forum for Social Economics, 53 (2), 216–232. <https://doi.org/10.1080/07360932.2022.2125423>

12. Mulligan, K. (2019). Affordable housing and Maslow's hierarchy of needs. LinkedIn. Available at: <https://www.linkedin.com/pulse/affordable-housing-maslows-hierarchy-needs-kate-mulligan>

13. Conti, R. L., Dabaj, J., Pascucci, E. (2020). Living Through and Living On? Migration and Society, 3 (1), 213–221. <https://doi.org/10.3167/arms.2020.030117>

14. Haliantykh, M. (2024). The concept of the development of legislation in the field of housing use. Law Review of Kyiv University of Law, 2, 70–75.

15. Jordan, M. (2023). Contesting Housing Inequality: Housing Rights and Social Movements. The Modern Law Review, 87 (1), 52–79. <https://doi.org/10.1111/1468-2230.12828>

16. Álvarez, L., Alvargonzález, P., Barceló, C., Brunet, J., Crespo, L., Cuadro-Sáez, L. et al. (2020). Increase in rental prices driven by sharp surge in demand. The Housing Market in Spain: 2014–2019. Banco de España, 12–17. Available at: <https://www.bde.es/f/webbde/SES/Secciones/Publicaciones/Publicaciones-Seriadas/DocumentosOcasiones/20/Files/do2013e.pdf>

17. Spasybo-Fatyeyeva, I. (2023). Ways to Meet the Needs in Housing in the Present Ukrainian Conditions (Review on the Monograph “Legal Foundations on Reforming the Housing Leg-

isolation of Ukraine in Modern Conditions” Edited by Doctor of Laws, Professor MYKOLA HALYANTYCH). Law of Ukraine, 2023/12, 152–155. <https://doi.org/10.33498/louu-2023-12-152>

18. Biriukov, I. A., Hopanchuk, V. S., Zaika, Yu. O., Luts, A. V., Pavlovska, N. V.; Hopanchuk, V. S., Zaika, Yu. O. (Eds.) (2003). *Zhytlove pravo Ukrainy*. Kyiv: Istyna, 208.

19. Polozhennia pro poriadok nadання sluzhbovykh zhylykh prymishchen i korystuvannya nymy v Ukrainiskii RSR. Perelik katehoriï pratsivnykiv, yakym mozhe buty nadano sluzhbovi zhyly prymishchennia (1998). Zatverdzheno postanovoiu RM URSR No. 37. 07.02.1988. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/37-88-%D0%BF#Text>

DOI: 10.15587/2523-4153.2025.348505

TO THE ISSUE OF LEGAL REGULATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES: EUROPEAN EXPERIENCE AND UKRAINIAN REALITIES

p. 9–13

Tetiana Pavlenko, PhD, Associate Professor, Department of State Law Disciplines, Criminal Law and Procedure, H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Alchevskykh str., 29, Kharkiv, Ukraine, 61002

E-mail: pavlenkotatyana7@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6019-1086>

The article emphasizes the importance and relevance of legal regulation of the development, creation, implementation, and use of artificial intelligence systems in the current context of globalization and digitalization of all spheres of public life. It is noted that the use of artificial intelligence systems, along with significant benefits, may also carry significant risks in various areas. In particular, these are the areas of information and cybersecurity, exploitation of artificial intelligence technologies, ethics, and legal regulation. The article examines the main provisions of the Artificial Intelligence Act, which entered into force on August 1, 2024, and is the world's first regulatory act controlling the use of artificial intelligence systems based on risks. It is determined that, in accordance with the provisions of the said Law, four groups of risks are distinguished. The author distinguishes the range of entities (public and private) that are subject to the obligations set out in the Artificial Intelligence Act, for example, (suppliers (program developers), deployers of artificial intelligence systems, etc.) It is noted that artificial intelligence systems intended exclusively for military, defense or national security purposes are exempt from regulation, regardless of the type of entity engaged in such activities. It is noted that in connection with the adoption of the Artificial Intelligence Act, the issue of legal regulation of artificial intelligence technologies in Ukraine is becoming even more relevant. The author emphasizes that today Ukraine has a number of legal acts, which directly or indirectly relate to the use of artificial intelligence technologies. At the same time, the author emphasizes the need to further develop an effective mechanism for regulating the development, creation, implementation, and use of artificial intelligence systems. The first step in this direction may be the implementation of the Artificial Intelligence Act, and the second – the development and further implementation of a comprehensive Law on Artificial Intelligence based on a European legal act

Keywords. *Artificial intelligence, legal regime of artificial intelligence, personal data protection, human rights, artificial intelligence technologies, artificial intelligence systems, legal regulation, administrative and legal regulation*

References

1. Buldyzhov, V. (2024). Bezpeka shtuchnoho intelektu. H-X Technologies. Available at: <https://www.h-x.technology/ua/blog-ua/artificial-intelligence-security-ua>

2. Zadykhailo, O. A. (2023). Administrative and legal regulation of artificial intelligence in Ukraine: current state and tendencies of development. *Zbirnyk naukovykh prats KhNPU imeni H. S. Skovorody «Pravo»*, 37, 9–14. <https://doi.org/10.34142/23121661.2023.37.01>

3. Kutovyi, O. V. (2024). Legal Regulation and State Policy in the Application of Artificial Intelligence: National and Integration Aspects. *Subcarpathian Law Herald*, 3, 95–99. <https://doi.org/10.32782/pyuv.v3.2024.16>

4. Karchevskiy, M. V. (2022). Protydiia zlochynnosti v Ukraini u formati DATA SCIENCE. *Visnyk Luhanskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav imeni E. O. Didorenka*, 2 (98), 202–227. Available at: <https://doi.org/10.33766/2524-0323.98.202-227>

5. Artificial Intelligence – Questions and Answers (2024). European Commission. Available at: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/qanda_21_1683

6. Strilchuk, N. (2025). Zakon YeS pro shtuchnyi intelekt: yak tse vplyne na rozroblennia prohramnoho zabezpechennia. *Speka*. Available at: <https://speka.media/zakon-jes-pro-stucnii-intelekt-yak-ce-vpline-na-rozrobku-programnogo-zabezpechennya-9erwe3>

7. Otsokolich, V. (2024). Nabuv chynnosti Yevropeyskyi zakon pro shtuchnyi intelekt. Pro osnovni vymohy ta zoboviazannia pry vykorystanni shtuchnoho intelektu. *Liga Zakon*. Available at: https://biz.ligazakon.net/analytics/229699_nabuv-chinnost-vropeyskiy-zakon-pro-shtuchniy-ntelekt-pro-osnovn-vimogi-ta-zoboviazannya-pri-vikoristann-shtuchnogo-ntelektu

8. Kontseptsiiia rozvytku shtuchnoho intelektu v Ukraini (2020). *Rozporiadzhennia Kabinetu ministriv Ukrainy No. 1556-r. 02.12.2020*. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>

9. Plan zakhodiv z realizatsii Kontseptsii rozvytku shtuchnoho intelektu v Ukraini na 2021–2024 roky (2021). *Rozporiadzhennia Kabinetu ministriv Ukrainy No. 438-r. 12.05.2021 r.* Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/438-2021-%D1%80#Text>

10. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 14 veresnia 2020 roku «Pro Stratehiiu natsionalnoi bezpeky Ukrainy» (2020). *Ukaz Prezydent Ukrainy No. 392/2020. 14.09.2020*. Available at: <https://www.president.gov.ua/documents/3922020-35037>

11. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 15 zhovtnia 2021 roku «Pro Stratehiiu informat-siinoi bezpeky Ukrainy» (2021). *Ukaz Prezydent Ukrainy No. 685/2021. 28.12.2021*. Available at: <https://www.president.gov.ua/documents/6852021-41069>

12. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 14 travnia 2021 roku «Pro Stratehiiu kiber-bezpeky bezpeky Ukrainy» (2021). *Ukaz Prezydent Ukrainy No. 447/2021. 26.08.2021*. Available at: <https://www.president.gov.ua/documents/4472021-40013>

13. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 30 hrudnia 2021 roku «Pro Stratehiiu zabezpechennia derzhavnoi bezpeky Ukrainy» (2022). *Ukaz Prezydent*

Ukrainy No. 56/2022. 16.02.2022. Available at: <https://www.president.gov.ua/documents/562022-41377>

14. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 25 bereznia 2021 roku «Pro Stratehiiu voiennoi bezpeky Ukrainy» (2021). Ukaz Prezydent Ukrainy No. 121/2021. 25.03.2021. Available at: <https://www.president.gov.ua/documents/1212021-37661>

15. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 18 chervnia 2021 roku «Pro Stratehiiu rozvytku oboronno-promysloвого kompleksu Ukrainy» (2021). Ukaz Prezydent Ukrainy No. 372/2021. 20.09.2021. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/372/2021#Text>

16. Bila knyha z rehulivannia SHI v Ukraini: bachennia Mintsyfry (2024). Available at: <https://backend.hromada.gov.ua/storage/uploads/files/research/bila-knyga-z-reguluvannya-si-v-ukrayini-bacennya-mincifri/Регулювання%20ШІ.pdf?time=1744806741842>

17. Adroshchuk, H. (2023). Deklaratsiia Bletchli z bezpeky vykorystannia SHI: analiz osnovnykh polozhen. Yurydychna hazeta. Available at: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/zahist-in-telektualnoyi-vlasnosti-avtorske-pravo/deklaraciya--bletchli--z-bezpeki-vikoristannya-shi-analiz--osnovnih-polozhen.html>

DOI: 10.15587/2523-4153.2025.349944

HISTORICAL AND LEGAL ASPECTS OF INVESTMENT ACTIVITIES IN THE CONTEXT OF UKRAINE'S MEMBERSHIP IN THE INTERNATIONAL COMMUNITIES

p. 14–19

Lidia Kupchenia, PhD, Associate Professor, Department of Entrepreneurship and Law, Poltava State Agrarian University, Skovorody str., 1/3, Poltava, Ukraine, 36003

E-mail: lidia.kupchenia@pdau.edu.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4504-8158>

Yevhenii Panov, Department of Entrepreneurship and Law, Poltava State Agrarian University, Skovorody str., 1/3, Poltava, Ukraine, 36003

A comprehensive historical and legal analysis of the formation and development of investment legislation in Ukraine was carried out. And for this, the legal support for investment activities in Ukraine was investigated, taking into account the requirements of regional trade agreements and international communities, of which our state is a member.

The relevance of applying the norms of international law to the regulation of investment relations in Ukraine for the purpose of effective integration into the world economic space, sustainable economic development of the state, and modernization of the national economy under martial law is substantiated. The correlation between such concepts as “European Union’s law” and “World Trade Organization’s law” is clarified.

The scientific literature devoted to issues of investment activity and its legal regulation in the context of membership in international communities is analyzed. It has been proven that in conditions of international armed conflicts, current regulatory legal acts must take into account the provisions of international humanitarian law, the World Trade Organization’s law, the European Free Trade Association’s law, and the

European Union’s law about foreign investment. The content of some legal documents of international communities and regional agreements in this sphere was clarified, such as the Free Trade Agreement between Ukraine and Canada, the Free Trade Agreement between the Government of Ukraine and the Government of Montenegro.

The content of investment activity is determined in accordance with the special legislation of Ukraine and international investment practice, in particular in the agriculture. Examples of investments in accordance with the norms of international law, as well as investment measures that are incompatible with the obligation to provide national treatment to foreign entities in accordance with the Agreement on Trade-Related Investment Measures are provided.

The need to harmonize Ukrainian investment legislation with the law of international communities has been identified, because the main regulatory legal acts on investment activities in Ukraine were adopted before the country became a member of certain international organizations and have not been significantly updated in the 21st century.

This article argues that international humanitarian law is one of the legal means of overcoming the consequences of armed conflicts between states and especially martial law in Ukraine

Keywords: investment activity, history of investment legislation, international law of armed conflict, international communities

References

1. Poliakova, I. V. (2025). Investment activities in the legislation of Ukraine and the EU. *Juridical Scientific and Electronic Journal*, 3, 207–209. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2025-3/48>

2. Annex III: Schedule of Ukraine – Text of the 2023 Canada – Ukraine Free Trade Agreement (2023). Government of Canada. Available at: https://www.international.gc.ca/trade-commerce/trade-agreements-accords-commerciaux/agr-acc/ukraine/text-texte/2023/a3_ukraine.aspx?lang=eng

3. Free Trade Agreement between the Government of Montenegro and the Government of Ukraine (2014). Ministry of Economic Development. Available at: <https://www.gov.me/en/documents/4960fffb-c1a5-444e-9582-d43270b362c0>

4. Piat sposobiv investuvaty v silske hospodarstvo Ukrainy i svitu. Minfin. Available at: <https://special.minfin.com.ua/sicapital/investyciyi-v-silske-hospodarstvo>

5. Nehoda, O. A. (2022). Legal definition of investment in Ukrainian and European union law. *Juridical Scientific and Electronic Journal*, 12, 200–203. <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-12/44>

6. Pro investytsiinu diialnist (1991). *Zakon Ukrainy* No. 1560-XII. 18.09.1991. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>

7. Members and Observers (2024). World Trade Organization. Available at: https://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/org6_e.htm

8. Ukraine (2025). EU–Ukraine trade relations (DCFTA). European Commission. Available at: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/countries-and-regions/ukraine_en

9. Agreement on Trade-Related Investment Measures (TRIMs). World Trade Organization. Available at: https://www.wto.org/english/tratop_e/invest_e/trims_e.htm

10. Uhoda pro poviazani z torhivleiu investytsiini zakhody (1994). *Svitova orhanizatsiia torhivli*. 15.04.1994. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/981_009#Text

АНОТАЦІЇ

DOI: 10.15587/2523-4153.2025.335696

СЛУЖБОВЕ ЖИЛЕ ПРИМИЩЕННЯ І ЙОГО ПРАВОВИЙ РЕЖИМ (с. 4–8)

Ю. О. Заїка

У статті досліджується унікальне у вітчизняному житловому законодавстві правове явище – службове житло. Право людини на житло є фундаментальним правом громадянина і держава бере на себе обов'язок забезпечення реалізації цього права. Розглядаються моделі забезпечення громадян житлом в окремих європейських країнах. Визначено поняття та зміст права громадян на службове жиле приміщення, виявлені особливості правового режиму службового житлового приміщення та порядок надання його у користування громадянам. Запропонована дефініція службового житлового приміщення, під яким розуміється жиле приміщення, яке в установленому порядку віднесено до фонду службових жилих приміщень, має особливий правовий режим та надане роботодавцем або відповідним державним або органом місцевого самоврядування для тимчасового проживання працівника, який потребує такого приміщення за характером роботи для ефективного виконання своїх трудових обов'язків.

Аналіз особливостей договору найму службового жилого приміщення дозволяє зробити висновок про самостійність цього договору в системі договорів найму службового житла. Ефективне використання спеціального житлового фонду є органічною складовою загальнодержавної програми забезпечення житлом. В умовах масової внутрішньої міграції, коли виникає необхідність працевлаштувати і забезпечити житлом кваліфікованих працівників, які змушені покинути своє постійне місце проживання, пропонується переглянути і розширити Перелік категорій працівників, яким може надаватися службове житло, що дозволить забезпечити окремі галузі господарства фахівцями і вирішити житлові проблеми таких осіб.

На підставі теоретичних висновків дослідження сформульовані конкретні пропозиції щодо удосконалення житлового законодавства. Пропонується розробити Типовий договір найму службових жилих приміщень, обмежити наймача жилого приміщення в праві здачі його в піднайм, переглянути перелік категорій осіб, які мають право на службове житло

Ключові слова: особисті немайнові блага, фізична особа, житлове право, житло, об'єкти житлових прав, службове жиле приміщення, правовий режим, договір, договір найму, права наймача

DOI: 10.15587/2523-4153.2025.348505

ДО ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ТА УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ (с. 9–13)

Т. А. Павленко

У статті наголошується на важливості та актуальності правового регулювання розробки, створення, впровадження, використання систем штучного інтелекту в сучасних умовах глобалізації та цифровізації всіх сфер суспільного життя. Зазначено, що застосування систем штучного інтелекту наряду з суттєвою користю може нести й суттєві ризики у різних сферах. Зокрема, це сфери інформаційної та кібербезпеки, експлуатації технологій штучного інтелекту, етична сфера, а також у сфері нормативно-правового регулювання. Досліджено основні положення Закону Європейського Союзу про штучний інтелект, який набрав чинності 1 серпня 2024 року та є першим у світі нормативним актом, що регламентує використання систем штучного інтелекту на основі ризиків. Визначено, що згідно до положень зазначеного Закону виділяється чотири групи ризиків. Виокремлено коло суб'єктів (державні та приватні), на яких розповсюджуються зобов'язання, визначені в Законі Європейського Союзу про штучний інтелект, наприклад, (постачальники (розробники програм), розгортачі систем штучного інтелекту тощо). Зауважено, що системи штучного інтелекту, що призначені виключно для військових, оборонних цілей або цілей національної безпеки, звільняються від регулювання, незалежно від типу суб'єкта, що провадить таку діяльність. Зазначено, що у зв'язку з прийняттям Закону Європейського Союзу про штучний інтелект ще більше актуалізується питання правового регулювання технологій штучного інтелекту в Україні. Підкреслено, що на сьогоднішній день в Україні діє низка нормативно-правових актів, які напряму або опосередковано стосуються питань використання технологій штучного інтелекту. Разом з тим зауважується на необхідності подальшої розробки ефективного механізму нормативно-правового регулювання розробки, створення, впровадження, використання систем штучного інтелекту. Першим кроком в цьому напрямку може стати імплементація Закону Європейського Союзу про штучний інтелект, другим – розробка та подальше впровадження комплексного Закону про штучний інтелект, на основі європейського нормативно-правового акту

Ключові слова: штучний інтелект, правовий режим штучного інтелекту, захист персональних даних, права людини, історичні аспекти, технології штучного інтелекту, системи штучного інтелекту, правове регулювання, адміністративно-правове регулювання

DOI: 10.15587/2523-4153.2025.349944

ІСТОРИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У КОНТЕКСТІ ЧЛЕНСТВА УКРАЇНИ В МІЖНАРОДНИХ СПІЛЬНОТАХ (с. 14–19)

Л. І. Купчення, Є. М. Панов

Здійснено комплексний історико-правовий аналіз становлення та розвитку інвестиційного законодавства України. Для цього досліджено правове забезпечення інвестиційної діяльності в Україні з урахуванням вимог регіональних торговельних угод та міжнародних спільнот, членом яких є наша держава.

Обґрунтовано актуальність застосування норм міжнародного права до регламентації інвестиційних відносин в Україні задля ефективної інтеграції у світовий економічний простір, сталого економічного розвитку держави, модернізації національної економіки в умовах воєнного стану. З'ясовано співвідношення таких понять, як «право Європейського Союзу» та «право Світової організації торгівлі».

Проаналізовано наукову літературу, присвячену питанням інвестиційної діяльності та її правового регулювання в контексті членства у міжнародних спільнотах. Доведено, що в умовах міжнародних збройних конфліктів чинні нормативно-правові акти мають враховувати положення міжнародного гуманітарного права, напрацювання Світової організації торгівлі, Європейської асоціації вільної торгівлі та Європейського Союзу з питань іноземного інвестування. З'ясовано зміст окремих правових документів міжнародних спільнот та регіональних угод у цій царині, як-то Угоди про вільну торгівлю між Україною та Канадою, Угоди про вільну торгівлю між Урядом України та Урядом Чорногорії. Визначено сутність інвестиційної діяльності відповідно до спеціального законодавства України та міжнародної практики інвестування, зокрема у сферу сільського господарства. Наведено приклади інвестицій відповідно до норм міжнародного права, а також інвестиційних заходів, які є несумісними із зобов'язанням забезпечення національного режиму іноземним суб'єктам відповідно до Угоди Світової організації торгівлі про пов'язані з торгівлею інвестиційні заходи.

Констатовано необхідність гармонізації українського інвестиційного законодавства з правом міжнародних спільнот, адже основні нормативно-правові акти з питань інвестиційної діяльності в Україні були прийняті до набуття країною членства в окремих міжнародних організаціях і суттєво не оновлювались у XXI столітті.

В дослідженні стверджується, що міжнародне гуманітарне право є одним із правових засобів подолання наслідків збройних конфліктів між державами загалом і воєнного стану в Україні зокрема

Ключові слова: інвестиційна діяльність, історія інвестиційного законодавства, міжнародне гуманітарне право, міжнародні спільноти